

The Hundred-Foot Journey

ปรุงชีวิต ลิขิตฝัน

ในช่วงเวลาที่ต้องผจญกับสภาพรถติดทั้งเมืองกรุงเช่นนี้ การเลือกที่จะนอนอยู่บ้านแล้วดูหนัง Feel Good สักเรื่อง ทิวทัศน์สวยงามในหนังก็ทำให้พอจะมีความสุขได้เหมือนกัน The Hundred-Foot Journey ภาพยนตร์จากค่ายดรีมเวิร์ก กำกับการแสดงโดย ลาสซี ฮอลสตรอม เรื่องราวของครอบครัวชาวอินเดียที่ลี้ภัยไปตั้งรกรากในยุโรป เพราะได้รับผลกระทบจากการเมืองที่ตัวเองไม่ได้เกี่ยวข้อง แค่มีนักการเมืองมาเลี้ยงฉลองชัยชนะจากการเลือกตั้งที่ร้านอาหารของตน กองไฟขนาดใหญ่จึงเกิดขึ้น เมื่อฝ่ายแพ้อัดตั้งบุกเข้ามาทำลายข้าวของและเผาร้านอาหาร ทำให้แม่ผู้เป็นที่รักจากไป ในกองเพลิงด้วยเช่นกัน

หนังมีลีลาของอินเดียให้เห็นเล็กน้อยตอนต้นช่วงที่ฮัสซัน (มานิช ดายาล) ระลึกถึงบ้านที่อินเดียระหว่างที่ตอบคำถามเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ปาปา (ออมม์ ปูรี) หอบสมาชิกตระกูลคาดีม ๓ ลูกชาย ๒ ลูกสาว มาลี้ภัยที่อังกฤษ แต่แล้วเมื่อผู้ดีก็ไม่ตอบใจหยังสิ่งที่เขาต้องการ จึงพาลูกๆ ขับรถบุเร่ทิ้งปุละงู ข้ามไปฝรั่งเศส โดยให้เหตุผลกับเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองว่า "ลอนดอนหนาวไป" แต่คำถามฮัสซัน ลูกชายผู้ขึ้นขอการปรุงอาหาร เขาก็จะตอบว่า "ที่ลอนดอน ผักไม่มีวิญญาณจึงมาหาผักที่มีชีวิตชีวาในฝรั่งเศส" แม้จะถูกเหน็บว่าน่าจะเป็นเด็กล้างจานมากกว่าพ่อครัว แต่ฮัสซันก็ยืนยันอย่างมั่นใจว่าเขาคือพ่อครัว ผ่านการศึกษาจากสถาบันของครอบครัว

คือ แม่เป็นครูสอนทำอาหารที่สอนให้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งหมดชิมอาหาร แม่บอกว่า "ทำอาหารต้องฆ่าสัตว์ วิญญาณของสัตว์คือผี" ดังนั้นอาหารจึงมีผีสิงอยู่ เรากินผีกันทุกวันนะ รummy ฉะนั้นก็อย่าได้แปลกใจ ถ้าบางคนมีอาการผีเข้าผีออกทุกวัน!

คำตอบของฮัสซัน เป็นแนวคิดใหม่ทางการศึกษาที่กำลังถูกพูดถึงมากในขณะนี้ เมื่อเรามีความสามารถมีประสบการณ์จากการทำงานจริง ทำไม่ถึงไม่ได้รับการยอมรับเพียงเพราะไม่มีใบรับรองจากสถาบันที่ได้รับการจดทะเบียนทำไม่ต้องบังคับให้เรียนวิชาที่เราไม่ได้ใช้ประโยชน์และอีกมากมายที่กำลังถกเถียงกันอยู่ "ถ้าอยากให้คุณเก่ง ต้องหาทางให้คุณได้เจอครูที่สุดยอด ไม่ใช่โรงเรียนที่สุดยอด" แม่ของฮัสซันไม่ได้กล่าวนะ...บิล เกตต์ กล่าว

ปาปาทำทุกอย่างด้วยจิตสัมผัสกับผีแม่ อ๊ะ!อย่าเข้าใจผิดนี้ไม่ใช่หนังผี ปาปาแค่เพื่อไปเองคนเดียว การพาลูกเร่ร่อนมาตั้งหลักใหม่ที่ฝรั่งเศส ปาปาก็ถามผีแม่ ถึงแม่ มันเซอร์ (อามิช ขาห์) ลูกชายคนโตจะโกรธหัวฟัดหัวเหวียง เขาก็ไม่สนใจ การเริ่มต้นใหม่ทุกครั้ง คือ การเดินทางที่พอกล่าเสียง แม่นคนทั้งบ้านจะคัดค้าน ในขณะที่ลูกๆ เริ่มปรับตัวเข้ากับพฤติกรรมชาวตะวันตก ปาปายังคงสไตลอินเดียอย่างที่ไม่มื่อะไรมาเปลี่ยนแปลงได้ โดยเฉพาะสิ่งที่ทำให้ลูกๆ อับอายหนักหนา คือ การต่อรองราคาซื้อของ เพราะมันทำให้พวกเขาโดนดูถูกยิ่งขึ้นไป

อีก แต่พอกลับบอกอย่างมั่นใจว่า **"การที่ผมต่อ ไม่ใช่ เพราะผมจน แต่เพราะผมประหยัด"** เอาจริงๆ เรื่องนี้ ปาป้าแย่งซีนคนอื่น ๆ ทั้งเรื่องเลย ดูแล้วจะหลงรักสโตร์ อินเดียอินดี้ของปาป้ามากๆ

และแล้วซาการดาที่ขับมาเกิดเบรคแตก ณ หมู่บ้านแซงต์ แอนโทนิน วัล ประเทศฝรั่งเศส ทิวทัศน์ที่สวยงามของหมู่บ้านทำให้ปาป้าต้องมนต์และบอกลูกๆ ว่า **"แม่ให้อยู่ที่นี่ แม่บอกว่า เบรคแตกเป็นพรหมลิขิต"** คงจะจริงเพราะทำให้ได้เจอกับ มาดามมัลลอรี (เฮเลน มิเรน) และมาร์กาเร็ต (ซาลีออต เลอ บอง) นำเนาแต่มีเงาจันทร์จึงเกิดขึ้น เมื่อฮัสซันว่า **"พ่อบ้าไปแล้ว"** ที่ควักเงินซื้อบ้านเก่าฝั่งตรงข้ามร้านปาป้า มิซลิน สตาร์ เพื่อเปิดร้านอาหารอินเดีย โดยไม่สนใจว่าลูกๆ จะโวยวายแค่ไหน **"ก็เงินที่ซื้อเป็นเงินของฉัน ฉันจะซื้ออะไรก็ได้ และฉันเชื่อมั่นว่า ถ้าคนฝรั่งเศสได้ลองจะต้องชอบอาหารอินเดีย"** ปาป้ามั่นใจ

ดูเหมือนปาป้าจะเป็นคนโลกสวย เพราะชอบคิดง่าย ๆ ว่าอะไร ๆ จะต้องดีไปหมด จนเป็นที่ขัดเคืองของลูกๆ แต่ความคิดบวกและกล้าลงมือทำทันทีของปาป้า ทำให้นึกถึงคำคมจากนักธุรกิจระดับโลกหลายคน อย่าง วอร์เรน บัฟเฟตต์ มหาเศรษฐีหุ้น บอกว่า **"ตอนผมอายุ ๒๑ ต่อให้พูดสิ่งที่ฉลาดที่สุดในโลกก็ไม่มีใครสนใจ แต่ตอนนี้ต่อให้พูดสิ่งที่โง่งามที่สุดในโลก คนก็คิดว่ามีนัยยะซ่อนไว้"** ยังมี แจ็ค หม่า อีกคนที่ตอนนี้พูดอะไรก็หล่อ เขาบอกว่า **"คนเราส่วนใหญ่มักจะไม่เสียโอกาสดี ๆ ไป ต้องรอให้ภาพชัดเจนก่อนแล้วค่อยลงมือทำ มองไม่ออกว่าเป็นอะไร มองไม่เห็นว่าเป็นอะไร มองไม่เข้าใจว่ามันเป็นยังไง สุดท้ายไม่ทันชะแล้ว"** และ **"อย่าปล่อย ให้เสียงนกเสียงกา มาทำลายความเชื่อมั่นจากเสียง**

ภายในจิตใจของคุณเอง" สตีฟ จอบส์ กล่าว.. ได้ยินแล้วทำให้รู้สึกอีกเต็ม มีพลังเต็มผืนที่อยู่ใจ แต่ความรู้สึกนั้น...มันก็จบไปพร้อมหนัง

เมื่อปาป้ากับปาป้า มิซลิน สตาร์ มาเจอกัน (มาดามมัลลอรี เธอหน้าตาเคร่งเครียดจริงจังเหมือนปาป้า มิซลิน ประดุจของเรา) ต้องมีกลิ่นแก๊สกันบ้าง เมื่อปาป้ามาขอเมนูวันเปิดร้านของปาป้า แล้วนางก็แอบไปเหมาวัตถุดิบที่ปาป้าจะต้องใช้ปรุงอาหารไว้เองทั้งหมด ทำให้ต้องขับรถไปซื้อวัตถุดิบที่เมืองอื่น เมื่อถึงเวลาเปิด **"เมของมูมโบ"** แสงสีเสียงที่เราใจสโตร์อินเดียนก็ดังขึ้นแน่นอนไม่มีใครเข้าร้านหรอก แต่..ปาป้าต้องทำให้คนฝรั่งเศสลองให้ได้ ว่าแล้วก็ใช้ไม่ตาย ใครเดินผ่านร้านจะโดนลากเข้ามากินอาหารอินเดียฟรี ถึงขนาดต้องยึดหมาเป็นตัวประกัน แล้วทั้งร้านก็คึกคักเต็มไปด้วยลูกค้าที่ถูกบังคับให้กินฟรี

เห็นดังนั้น ปาป้าก็เคืองอีก จนต้องไปร้องเรียนเรื่องมลภาวะทางเสียง สงครามตาต่อตา ฟันต่อฟันก็เกิดขึ้น เมื่อปาป้าไปเขมามากพิราบทั้งตลาดเพราะสืบรู้มาว่าปาป้าจะต้องใช้ทำเมนูเด็ดเสิร์ฟผู้ทรงเกียรติ แต่ลูกๆ ไม่เห็นด้วยในการกระทำของพ่อ ฮัสซันจึงลงมือปรุงเมนูนกพิราบให้ปาป้าลองชิม คุณป้าอึ้งในรสชาติ แต่กลัวเสียฟอร์มจึงเทนกพิราบลงถังขยะ ทำเอาทั้งบ้านมูมโบขุ่นเคืองหนักขึ้นไปอีก แล้วเหตุการณ์รุนแรงก็เกิดขึ้น เมื่อเชฟร้านคุณป้าไปวางเพลิงร้านมูมโบ ทำให้ฮัสซันได้รับบาดเจ็บ พร้อมกับข้อความบนกำแพง **"ฝรั่งเศสเป็นของคนฝรั่งเศสเท่านั้น"**

สิ่งดีๆ ที่เราสัมผัสได้จากหนังเรื่องนี้ คือ ความมีสปิริตของตัวเอง ใครๆ จะเป็นคู่ของฮัสซันกับมากาเร็ตที่เป็นคู่แข่งกันในเส้นทางเชฟเหมือนกัน แต่

เมื่อฮัสซันขอคำแนะนำในการทำอาหารฝรั่งเศสจาก มากาเร็ด เธอก็ยังมีน้ำใจบอกเคล็ดลับต่างๆ และยัง หาตำราทำอาหารให้ด้วย แม้เธอจะแอบคิดว่าที่ฮัสซัน มาติสนิทกับเธอเพราะต้องการหาทางเข้าไปเป็นเชฟ ร้านป้ามัลลอรี่ แต่ในที่สุดเธอก็ยอมรับว่า ฮัสซันมีฝีมือ ทำอาหารขั้นเทพจริงๆ

กระทั่งตัวป้ามัลลอรี่เองที่เขมนร้านมุมโบ แต่ เมื่อลูกน้องตัวเองไปวางเพลิง คุณป้าก็จัดการไล่เชฟ ผู้ก่อเหตุออกทันที พร้อมทั้งหอบอุปกรณ์ไปทำความสะอาด สะอาดกำแพงร้านมุมโบให้ด้วย แสดงให้เห็นว่าลึกๆ แล้วนางเป็นคนที่มีเหตุผลและกล้ารับผิดชอบ แถมยัง ยอมง้อปาป้าเพื่อขอฮัสซันไปเป็นเชฟที่ร้านเพราะเชื่อว่าฮัสซันจะต้องได้เป็นเชฟมิชลิน ๒ ดาว แน่نون แม้ จะอยากทำอาหารอินเดียให้เป็นที่เลื่องลือในหมู่บ้านนี้ แต่ปาป้าก็ยังยินยอมให้ฮัสซันไปเป็นเชฟอาหารฝรั่งเศส

ตอนท้ายเรื่องฮัสซันกลายเป็นเชฟที่มีชื่อเสียงโด่งดัง เมื่อเดินทางไปโชว์อาหารจนเบื่อแล้ว ก็รู้สึกเหงา แม้จะมีอาหารชั้นเลิศให้กิน แต่ก็ยังอยากกิน พริกแกงกะหรี่กับครอบครัว นึกถึงคำของปาป้าที่บอกเสมอว่า *"ครอบครัวอยู่ที่ไหน ที่นั่นก็คือบ้าน"* ฮัสซัน จึงตัดสินใจกลับไปอยู่กับครอบครัว ภาพในหนังมันให้ บรรยากาศความสำเร็จที่เลอค่า เร็ดหรุ แต่เหงาว่าแห้ว วังเวงเหมือนไม่มีใคร หนึ่งหลายๆ เรื่องที่จบด้วยฟอร์ม แบบนี้เพราะสุดท้ายแล้วความสุขของคนเรา คือ การได้อยู่กับครอบครัวที่รัก ฮัสซันตกลงกับป้ามัลลอรี่ว่า เขาจะเอาดาวมิชลินดวงที่ ๓ ร่วมกับมากาเร็ด และจะ คิดสูตรอาหารที่ผสมผสานรสชาติอาหารอินเดียและ ฝรั่งเศสเข้าด้วยกัน

เราจะเห็นว่าทุกคนในครอบครัวมุมโบยึดมั่น กับสูตรอาหารอินเดียแท้ๆ มาก แต่ฮัสซันจะเป็นคนที่ ปรับปรุงสูตรเสมอ เพราะหลักการของเขา คือ เข้าเมือง ตาหลิว ต้องหลิวตาตาม *"ถ้าอยากอยู่รอด เราต้องปรับตัว ต้องใช้สิ่งที่อยู่ในไส้ตัว และภาวนาให้มันออกมาดี"* ฮัสซันบอกทุกคน ป้ามัลลอรี่เองยังยอมให้ฮัสซันเปลี่ยน สูตรอาหารที่สืบทอดกันมาถึง ๒๐๐ ปี ของเธอแต่โดยดี

แม้หนังไม่ได้สื่อให้เห็นการเหยียดผิวอย่าง ชัดเจน แต่ก็มีนัยยะแฝงอยู่ในคำพูดของตัวละครบางตัว ทำให้เขม่นหน้ากันตั้งแต่แรกเจอ คงเหมือนกับผู้หญิง ไทยไปอยู่ยุโรปอาจจะถูกเพื่อนบ้านเม้าท์กัน *"นี่เธอบ้าน ไนน์นะ ย้ายมาใหม่ นางเป็นผู้หญิงไทย เขาว่าผู้หญิง ไทยนะ บลาๆ..."* แต่เมื่อได้เปิดใจทำความรู้จักกัน การมีอัธยาศัยน่ารัก มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน มิตรภาพที่ ดิงงามก็จะตามมา ทักษะที่ดีที่ไม่ดีก็จะเลือนหายไป การที่ เราไปอยู่บ้านคนอื่นและยังทำให้เจ้าบ้านเดือดร้อน ใคร เขาจะอยากให้อยู่ด้วย แต่หากเราปรับตัวและทำตาม กติกาของเขาได้ เราก็จะสามารถอยู่ร่วมในสังคม เดียวกันได้ได้อย่างเป็นสุข เหมือนนำอาหาร ๒ เชื้อชาติ มาผสมผสานให้ได้รสชาติที่อร่อยมากขึ้น ในยุคสมัยนี้ คนเรามีทัศนคติที่เปิดกว้างขึ้น มีการเรียกร้องให้ยอมรับ นับถือในความเป็นมนุษย์เหมือนกัน ทั้งยังเปิดโอกาสให้ ทุกคนได้แสดงศักยภาพที่สร้างสรรค์ของตัวเอง การเหยียดผิวเหยียดเชื้อชาติเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจไปแล้ว แต่ นั้นแหละมันก็ยังคงมีอยู่...